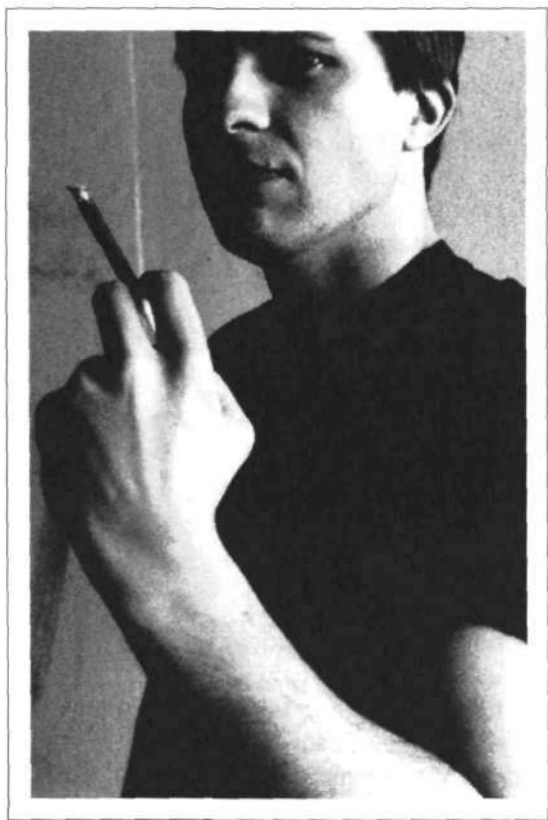

KLEMEN PISK

Mojster v spovednici

Karmen

Ne smem prevzeti nadzora nad položajem,
temveč nad sabo. Kakor se črno in belo
pretakata, tako se menjujeta dan in noč.
In moj podbradek je zamišljen in sovražnikovo
ozemlje zavojevano; in vsak trenutek bom
poveljeval, kajti ne sramujem se biti prvi.
Ljubim kraljevsko dejavnost. Kakor Kelt
preživljam tretjino dneva ob njej, ti pa se
iz gumbov preobražaš v zadrge, ko te slačim,
saj si v šahu mat in v matu pat, saj si v ruskih
bukvah v cirilici pisana in si ladja namesto utrdba.
In jaz, trdokožni slon, odhajam loviti divjačino.
Dehtiš, oj, ti, peška ženskega spola. Ne tista
sadežna, temveč deklica, ki daje eno nogo pred
drugo. A če že mora, naj gre djevuška v babuško
in naj se v notranjosti velike Matrjoške nahaja
mala pravoslavka.

KLEMEN PISK

Capablanca

Capablanca, imel si vse: zlato figuro, ročno uro in super srajčko. Miške si spuščal, da so zbežale po šahovnici, vmes pa si kolesa prevračal, nogavice šival, step plesal, kot hrošček v zrak s stonogami brcal. In ko si porazil Aleksandroviča v Petersburgu 1914, si samo počepnil in rekel: Vojna bo. Zadolnela je tvoja zadnja poteza iz zadnjice plinov in mlade šahistke, dojkorastoče pubertetnice, so z kozarci mareličnega soka čakale slepo simultanko.

Šahovska družina

Pri nas doma imamo namesto kralja sršena, namesto kraljice oso, trdnjave bogomolko, namesto lovca čmrlja, namesto konja murna, namesto kmeta vinsko muho. Preoblačimo se v stare mojstre: Leonarda, Poleria, Salvia. Oče se za božič spravi v cote arabskega šejka, si izmišlja mansube in nas sili igrati drugače: oso le na vsako sosedno diagonalno polje, čmrlja na tretje po diagonalni – in vinska muha, bog ne daj, da bi spočetka skočila za dve polji. Ne, to ni indijska čaturanga, sanskrska norost, iz štirih rodov sestavljena vojska. To je razvoj, ki se tekom stoletij preobraža. Ne, to ni perzijski čatrang, to je šatrandž iz gradu Alamut, vsi ga tam poznajo, med njimi najbolj alija As-Suli, ki se je uklonil kalifovi zahtevi po biti dvorni norec. A to ni nič v primerjavi z našim mrčesom; prepariran tuintam tudi vstaja od mrtvih in zapleše smrtonosni ples, krilca mu nihajo med šestdeset in tisoč zamahi na sekundo. In časi tekó in spreminjajo se pravila obnašanja in že se drugače gibljemo in vlečemo sršena čez bogomolko. Mati z očetovim posojilom ustanavlja lokal po imenu Café de la Régence. Tam bo vse drugače: ne več toliko prostora za kavarniška pomenkovanja, temveč za družabno živalskost, ko se bo osa z želom zarila v naše hrbte in bosta murna prevzela oblast.

Simultanka

Nekam ste črna, dekleta, ve, krasotice, iz katerih tvorim napad. Nekam belo je moško, ki vas s semenom oplaja. In danes sem človek - nadčlovek, mojstrski kandidat. Črne vaše so roke, za nohti črnina, v očeh hladna noč. V laseh vaših vije se ebenovina in krik vaš, kako je preprost. So črne pripovedi, ko vas poslušam, vse vaše figure, ki jih z jezikom okušam. Glej, motne so vode, v katere ste me speljale.

Mojster v spovednici

In ta pritajena zaprtost me pokoplje s svojo zanko, poteč v možgane obstajam razdvojen in se poskušam promovirati v kraljico, blokirani pešci so prenehali kmetovati, lovca naskakujeta sovražnikov tabor s pol moči, kajti v takšni kanonadi ni mogoče diagonalno dihati, zato pa konja utelesita svojo mišičasto norost z lahkoto, samo sprostita se prek središča in silovito zarezgečeta, ukleščita me in poteptata s kopiti, in sto let je že, odkar kopitarna obstaja, jaz pa še vedno nisem našel protiobrambe. Ponujeni remi je odklonjen, tiktakajoča ura hladnokrvno oznanja konec, križanec sem, mučenik, bičan, zasmehovan, pod pritiskom švedskega gambita sem trpel in bil v ječo položen, a bom prišel slavljenec nekega dne sodit vse vas, ki se prihuljeno smejite in nikoli ne bo konca mojemu kraljestvu.